

Onder embargo tot 07:00 CET (06:00 UTC), 1 maart 2023

Nevi PMI® Productiesector Nederland

Negatieve impact op resultaten productiesector door aanhoudende daling aantal nieuwe orders

Hoofdpunten

Slechts geringe toename productieomvang en werkgelegenheid

Grootste daling levertijden sinds juli 2009

Verdere afname inflatiedruk

Er was in februari wederom sprake van een verslechtering van de bedrijfsomstandigheden in de Nederlandse productiesector. De zwakke vraag stond opnieuw centraal in het laatste onderzoek en was naar verluidt de reden voor de verdere daling van het aantal ontvangen nieuwe orders en de hoeveelheid ingekocht materiaal, alsmede voor de minder grote groei van de productieomvang en de werkgelegenheid.

Er was echter ook positief nieuws, namelijk over de inflatie en de toeleveringsketens. De inkoop- en verkoopprijsinflatie daalden opnieuw en er was voor de tweede maand op rij sprake van een verbetering van de prestatie van leveranciers. De bedrijven waren bovendien optimistisch over de verbetering van de marktomstandigheden gedurende de komende twaalf maanden.

De Nevi PMI® voor de Nederlandse productiesector is een samengestelde indicator die met één cijfer de stand van zaken in de productiesector weergeeft en wordt samengesteld aan de hand van indicatoren voor nieuwe orders, productieomvang, werkgelegenheid, levertijden en voorraad ingekochte materialen. Het laatste PMI-cijfer daalde van 49.6 in januari naar 48.7 in februari en wees daarmee voor de zesde achtereenvolgende maand op een verslechtering van de bedrijfsomstandigheden in de Nederlandse industrie. Deze verslechtering was bovendien groter dan in januari en vergelijkbaar met de dalingen die aan het eind van 2022 werden genoteerd.

De belangrijkste reden voor deze verslechtering van de resultaten van de productiesector in februari was de aanhoudende daling van het aantal ontvangen nieuwe orders. Dit was de zevende daling op rij en naar verluidt het gevolg van een zwakke onderliggende vraag. De buitenlandse vraag

PMI Productiesector Nederland

seizoensmatig aangepast, >50 = verbetering t.o.v. de vorige maand

Bron: Nevi, ABN AMRO, S&P Global.

De gegevens werden verzameld van 10 - 20 februari 2023.

was eveneens opnieuw lager, wat zichtbaar was in de verdere daling van het aantal nieuwe exportorders.

De productieomvang bij de Nederlandse industriële bedrijven nam in februari voor de tweede achtereenvolgende maand toe, al was deze toename kleiner dan in januari. Sommige bedrijven die een grotere productieomvang noteerden, maakten melding van voorzichtige tekenen van herstel. Andere bedrijven gaven daarentegen aan dat zij nog steeds problemen hadden door de relatief lage vraag.

De Nederlandse productiebedrijven verkleinden hun inkoopactiviteiten in februari door de aanhoudende daling van de verkoop en omdat de huidige voorraad voldoende was om aan de productievereisten te voldoen. Als gevolg hiervan daalde de voorraad grondstoffen en halffabricaten aanzienlijk. Ook de voorraad gereed product daalde in februari, omdat de bedrijven hun voorraadniveaus aanpasten aan de huidige vraag.

De voortgaande daling van het aantal nieuwe orders zorgde ervoor dat de Nederlandse productiebedrijven in februari hun achterstanden konden verkleinen. Dit bleek uit de zesde daling in zeven maanden van de hoeveelheid onvoltooid of nog niet uitgevoerd werk.

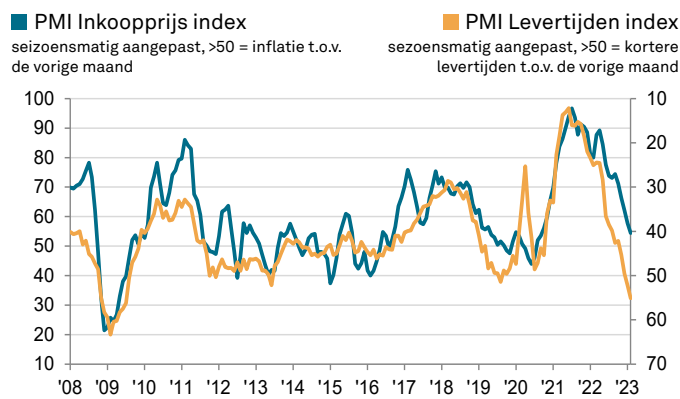
De daling van het aantal orders in februari leidde ook tot een minder grote groei van de werkgelegenheid. De banengroei was gering en de kleinste in de huidige periode van groei van achtentwintig maanden. Sommige bedrijven namen extra personeel aan ter voorbereiding van geplande bedrijfsuitbreidingen en projecten, terwijl andere hun personeelsbestanden verkleinden als gevolg van de daling van de verkoop.

Een positieve noot was dat de levertijden voor materialen

in februari voor de tweede maand op rij korter waren en wel in aanzienlijke mate. Deze laatste verbetering was zelfs de grootste sinds juli 2009. Er waren aanwijzingen dat vooral de minder grote vraag bijdroeg aan het herstel van de toeleveringsketens.

Halverwege het eerste kwartaal daalde de inflatiedruk verder. De inkoop- en verkoopprijsinflatie daalden in februari naar de laagste niveaus in respectievelijk negenentwintig en vijfentwintig maanden. Er werd echter nog steeds vaak melding gemaakt van hogere energie- en personeelskosten.

De bedrijven waren optimistisch over de toename van de productieomvang in de komende twaalf maanden. Dit vertrouwen was gelijk aan dat van januari, historisch hoog en (samen met januari) het hoogst in een jaar. Het optimisme was met name het gevolg van de hoop op een toename van de klantvraag en herstel van de marktomstandigheden.

Commentaar

Albert Jan Swart, sectoreconoom industrie bij ABN AMRO, geeft het volgende commentaar:

“De Nevi Inkoopmanagersindex voor de Nederlandse industrie is licht gedaald, van 49,6 in januari naar 48,7 in februari, wat duidt op een verdere afname van de bedrijvigheid. De industriële productie nam in zeer geringe mate toe, terwijl orderportefeuilles en voorraden van materialen na een kleine toename in januari weer daalden. Het aantal nieuwe orders is verder afgenomen, zij het in geringe mate.

Hoewel de industriële productie vermoedelijk eind 2022 de bodem bereikte, is het duidelijk dat industriële ondernemingen nog steeds bezig zijn met het afbouwen van overtollige voorraden materialen en halffabricaten die tijdens de pandemie zijn ontstaan. De rente is sinds vorig jaar snel opgelopen, wat de financiering van voorraden duurder maakt. Bovendien is de logistieke chaos van de pandemie voorbij en zijn de tekorten aan materialen opgelost, wat het aanhouden van grote voorraden onnodig maakt, zeker gezien de zwakke vraag.

Aangezien de ketens in de industrie lang zijn en industriële bedrijven veel materialen en producten aan elkaar leveren, zorgt de afbouw van voorraden voor zwakke vraag binnen de sector. Anderzijds heeft deze dip leveranciers van materialen voorin de keten de kans gegeven te herstellen, waardoor autofabrikanten en machinebouwers eindelijk weer over voldoende onderdelen kunnen beschikken om de productie op te voeren.

De meeste voorraad lijkt overigens al gedurende het vierde kwartaal van 2022 te zijn afgebouwd. Uit cijfers van het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) blijkt dat de voorraden in Nederland in het vierde kwartaal met 5,5

miljard euro zijn afgenomen. Gecorrigeerd voor prijseffecten komt dat neer op maar liefst 0,7 procent van het bruto binnenlands product. De laatste keer dat voorraden zo sterk afnamen was in 2009, tijdens de kredietcrisis.

Producenten van halffabricaten zagen in februari de kosten duidelijk afnemen. Dit is waarschijnlijk deels het gevolg van de zwakke vraag, maar vooral van de lagere prijzen voor gas en olie, energiebronnen die hard nodig zijn voor de productie van halffabricaten zoals chemicaliën en metalen. Omdat de gasprijzen nog steeds zo'n drie keer hoger zijn dan twee jaar geleden, is het voor de Europese industrie, die vooral afhankelijk is van aardgas, echter nog steeds lastig concurreren met meer van steenkool gebruik makende fabrieken in bijvoorbeeld China en India. Want ook de prijzen van andere energiebronnen zoals steenkool zijn gedaald.

Het is daarom goed mogelijk dat ook de huidige energieprijzen de zware industrie nog dwars zullen zitten. Dit blijkt mede uit het feit dat de zware industrie nog steeds op de rem staat. Hoewel de Europese groothandelsprijzen van aardgas inmiddels zijn gedaald tot het niveau van voor de Russische invasie in Oekraïne, is het gasverbruik van de Nederlandse industrie nog niet aan het stijgen. Het lijkt er dus op dat de zware industrie de productie nog steeds sterk beperkt.

Nederlandse ondernemers zijn nog steeds optimistisch over de productie in de komende twaalf maanden. De zware industrie uitgezonderd is de sector een hevige crisis bespaard gebleven, en enige groei lijkt inderdaad binnenkort mogelijk. Een sterke groei van de productie lijkt op korte termijn echter onwaarschijnlijk.”

Contact

ABN AMRO
Albert Jan Swart
Sectoreconoom Industrie
T: +31 6 41 44 96 81
albert.jan.swart@nl.abnamro.com

Nevi
Anne-Marie Sleurink
Communicatie Adviseur
T: + 31 6 20 03 38 18
a.sleurink@nevi.nl

S&P Global Market Intelligence
Laura Denman
Economist
T: +44 134 432 7221
laura.denman@spglobal.com

S&P Global Market Intelligence
Sabrina Mayeen
Corporate Communication
T: +44 (0) 7967 447030
sabrina.mayeen@spglobal.com

Ontvangt u liever geen persberichten van S&P Global, email dan katherine.smith@spglobal.com. Voor ons privacybeleid klikt u [hier](#).

Methodologie

Het Nevi PMI® rapport voor de Nederlandse productiesector wordt samengesteld door IHS Markit en is gebaseerd op gegevens die dmv van het invullen van een enquête aangeleverd wordt door een panel dat bestaat uit inkoopmanagers van ongeveer 350 bedrijven in de productiesector. De bedrijven in het panel zijn gestratificeerd naar sector, aantal werknemers en bijdrage aan het BBP. Het eerste onderzoek vond plaats in maart 2000.

De gegevens worden in de tweede helft van iedere maand verzameld en zijn gebaseerd op de verandering die heeft plaatsgevonden ten opzichte van de vorige maand. Er wordt voor iedere variabele een diffusie index berekend. Deze index is de som van het percentage dat 'hogere' geantwoord heeft plus de helft van het percentage dat 'gelijk' geantwoord heeft. De indexen variëren tussen 0 en 100, waarbij een cijfer boven de 50 wijst op een toename ten opzichte van de vorige maand, en een cijfer onder de 50 op een daling. Deze indexen worden vervolgens seizoensmatig aangepast.

De hoofdex is de Purchasing Managers' Index® (PMI). De PMI is een gewogen gemiddelde van de vijf volgende individuele deelindexen (wegingen tussen haakjes): Nieuwe orders (30%), Productie (25%), Werkgelegenheid (20%), Levertijden (15%) en Voorraad ingekochte materialen (10%). De Levertijden index is geïnverteerd zodat deze in een vergelijkbare richting fluctueert als de andere indexen.

De onderliggende onderzoeksgegevens worden na publicatie niet aangepast, maar soms kunnen de seizoensmatige factoren gereviseerd worden indien dit noodzakelijk is en dit heeft vervolgens gevolgen voor de onderliggende gegevensreeksen.

Voor meer informatie over de PMI onderzoeksmethodologie kunt u contact opnemen met economics@ihsmarkit.com.

PMI

De Purchasing Managers' Index® (PMI®) onderzoeken zijn nu beschikbaar voor meer dan 40 verschillende landen alsmede voor belangrijke regio's zoals de Eurozone. Het zijn de meest op de voet gevolgde zakelijke onderzoeken in de wereld en worden gebruikt door centrale banken, financiële markten en zakelijke beleidsvormers vanwege de up-to-date, accurate en vaak unieke maandelijkse indicatoren van economische tendensen. [ihsmarkit.com/products/pmi.html](https://www.ihs.com/products/pmi.html)

Disclaimer

Alle rechten van intellectueel eigendom voor de gegevens in dit document berusten bij S&P Global of worden door S&P Global onder licentie gebruikt. Niets uit deze uitgave mag worden vervoelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopiëren, opnamen of op enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van S&P Global. S&P Global is niet aansprakelijk voor de inhoud van dit rapport en aanvaardt geen verantwoordelijkheid voor eventuele fouten, onnauwkeurigheden of weglatingen. S&P Global is voorts niet aansprakelijk voor schade die direct of indirect ontstaat door het gebruik van de gegevens in deze uitgave. PMI® en Purchasing Managers' Index® zijn geregistreerde handelsmerken van Markit Economics Limited of worden door Markit Economics Limited en/of verwante ondernemingen onder licentie gebruikt.

De Inhoud van dit rapport wordt gepubliceerd door S&P Market Intelligence en niet door S&P Global Ratings – een afzonderlijk beheerde divisie van S&P Global. De reproductie van informatie, gegevens of materiaal, met inbegrip van ratings ('Inhoud') in welke vorm dan ook, is verboden zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de betrokken partij. Deze partij, haar verwante ondernemingen en leveranciers ('Aanbieders van inhoud') staan niet garant voor de juistheid, toereikendheid, volledigheid, tijdigheid of beschikbaarheid van Inhoud en zijn niet verantwoordelijk voor eventuele fouten of weglatingen (nalatig of anderszins), ongeacht de oorzaak, of voor de resultaten die zijn verkregen door het gebruik van dergelijke inhoud. In geen enkel geval zijn aanbieders van inhoud aansprakelijk voor schade, kosten, uitgaven, juridische kosten of verliezen (inclusief gederfde inkomsten, gederfde winst en alternatieve kosten) in verband met het gebruik van de inhoud.

Nevi

Nevi® is de 3e inkoopvereniging ter wereld en is sinds 1956 hét kennisnetwerk voor inkoop en supply management, met ruim 6.500 inkoopprofessionals. Nevi maakt inkoopkennis toegankelijk voor iedereen die betrokken is bij het inkoopproces en organiseert (inter) nationale congressen, netwerkbijeenkomsten, gediplomeerde vakopleidingen en nationale en internationale maatwerk (incompany) trainingen. Nevi heeft als eerste inkooporganisatie de Global Standard ontvangen voor haar inkoopopleidingen. Zij heeft een Research Commissie en subsidieert hoogleraren, lectoren en promovendi. De Nevi Gedragscode is leidend in het vakgebied. Kijk voor meer informatie over de activiteiten en lidmaatschap op www.nevi.nl.

Exemplaren van het NEVI Purchasing Managers' Index rapport zijn via Nevi te verkrijgen voor 319 euro per jaar (tarief Nevi-leden) / 469 euro per jaar (tarief niet-leden). Prijzen zijn exclusief BTW.

Bezoekadres: Landgoed de Breul, Arnhemse Bovenweg 160, 3708 AH ZEIST

T: + 31 (0)88 33 00 700 E: info@nevi.nl www.nevi.nl

ABN AMRO

ABN AMRO bedient klanten binnen retail, private banking en corporate banking. We richten ons voornamelijk op Noordwest-Europa. In Nederland bieden we klanten een uitgebreid en compleet pakket aan producten en diensten via verschillende kanalen, zoals de Mobiel Bankieren-app en Internet Bankieren. We willen de overgang naar een inclusieve, circulaire en duurzame maatschappij versnellen. Bij alles wat we doen, bekijken we of het beter kan. Met onze producten en diensten hebben we impact op de levens van miljoenen mensen. Of we nu bijdragen aan de overgang naar een circulaire of duurzame economie, of starters helpen bij de financiering van een eerste huis: we bouwen mee aan een betere toekomst. Onze purpose: banking for better, for generations to come. Zie voor meer informatie onze website: <https://www.abnamro.nl/nl/zakelijk/>

S&P Global

S&P Global (NYSE: SPGI) verschaft essentiële informatie en inzichten. Wij stellen overheden, bedrijven en particulieren in staat om op basis van de juiste gegevens, expertise en bijbehorende technologie vol overtuiging beslissingen te nemen. Van hulp aan onze klanten bij het beoordelen van nieuwe investeringen tot begeleiding van klanten bij ESG (Environmental, Social & Governance) en de energietransitie in de toeleveringsketens – wij scheppen nieuwe kansen, dragen oplossingen aan voor uitdagingen en stimuleren de vooruitgang voor de wereld.

Een groot aantal van de meest toonaangevende organisaties wereldwijd komt naar ons toe voor beoordelingen van kredietwaardigheid, benchmarks, analyse en workflowoplossingen in de mondiale kapitaal-, goederen en automobiemarkten. Al ons aanbod is erop gericht om vandaag wereldwijd vooraanstaande bedrijven te helpen met de planning voor morgen. www.spglobal.com